

Commissie Ruimte en Infrastructuur gemeente Laren, 18 oktober 2016
Agendapunt 5.1 Behandeling raadsvragen (CDA) inzake Rosa Spier
Inspraak door Piet Bakker namens de Bond Heemschut en de Nederlandse Tuinenstichting

De Bond Heemschut en de Nederlandse Tuinenstichting houden zich reeds acht jaar gezamenlijk bezig met het dossier Rosa Spier Huis. Sinds 2007 zijn door het RSH tenminste zeven mogelijke bouwlocaties in Laren onderzocht. In opdracht van het bestuur van het RSH zijn in de loop der jaren door drie architectenbureaus plannen voor renovatie of nieuwbouw van een RSH uitgewerkt. Al deze plannen zijn vervolgens door bestuur en directie van het RSH in de prullenbak gegooid. Al met al een opmerkelijke kapitaalvernietiging. Nu is het oog gericht op nieuwbouw aan de Hector Treublaan, ver van het centrum van Laren.

De regionale Woonvisie 2016 – 2030 is nog niet gereed. Derhalve is de gemeentelijke Woonvisie 2012 – 2016 nog van kracht. Daarin wordt gesteld dat voor de huisvesting van ouderen het accent gelegd wordt op het centrum van het dorp omdat deze graag in de nabijheid van voorzieningen wonen. Er wordt een zorgcluster (woonservicegebied) voorgesteld rondom Theodotion en het Rosa Spierhuis, niet bij de Stichtse Hof. Citaat uit de Woonvisie: “Omdat ouderen graag in de nabijheid van voorzieningen wonen, wordt er in het centrum accent gelegd op huisvesting voor ouderen, maar niet uitsluitend ouderen. Waar dat mogelijk is wordt een goede mix van doelgroepen nagestreefd.” Het verplaatsen van het Rosa Spierhuis naar de Hector Treublaan staat, eufemistisch uitgedrukt, op gespannen voet hiermee. Wij adviseren derhalve: beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald.

Heemschut en NTs hebben de gemeente meerdere malen gewezen op de grote cultuurhistorische betekenis van het complex aan de Esseboom. Het bijzondere gebouw en de door Mien Ruys ontworpen tuin vormen een hechte eenheid. De gemeente heeft in 2009 geweigerd om het RSH als gemeentelijk monument aan te wijzen ondanks een positief advies van de Commissie Welstand en Monumenten. De commissie benadrukte dat de bouwkundige kwaliteit redelijk tot goed is en dat een monumentenstatus geen blokkade hoefde te betekenen voor aanpassingen aan het gebouw aan de eisen van deze tijd. In de daarop volgende bezwaarprocedure concludeerde de bezwaarschriftencommissie, dat het college hun besluit onvoldoende had gemotiveerd en dat de tuin van Mien Ruys in de afwijzing niet genoemd werd. Na heroverweging besloot het college desondanks het verzoek alsnog af te wijzen.

In 2012 hebben Heemschut en NTs door een gerenommeerd bureau een Redengevende Beschrijving laten opstellen. Hieruit bleek zonneklaar het volstrekt unieke karakter van het complex en de hoge cultuurhistorische waarde van gebouw en tuin.

Het is heel goed mogelijk om het bestaande gebouw aan de Esseboom aan te passen aan de huidige eisen. Hoewel het RSH bij herhaling roept dat het huis in 2005 door het ministerie van VWS is afgekeurd blijkt deze afkeuring uitsluitend betrekking te hebben op functionele aspecten zoals oppervlakte van de kamers en het sanitair. De bouwtechnische situatie is in 2005 in beperkte mate onderzocht en bleek goed te zijn. De welstandscommissie oordeelde in 2009 eveneens dat de bouwkundige kwaliteit redelijk tot goed is. In 2007 oordeelde het Centrum Zorg en Bouw TNO dat de laagbouw aan de Esseboom na enkele bouwkundige ingrepen geschikt is voor het realiseren van appartementen lichte zorg en niet voor de categorie zware zorg.

Een half jaar geleden vestigde wethouder Stam de aandacht op leegstaande delen van Theodotion. Dit lijkt een uitgelezen kans voor samenwerking met het er aan grenzende Rosa Spierhuis!

Het huidige complex aan de Esseboom is een architectonisch pronkstuk uit de Wederopbouwperiode waar de gemeente trots op zou moeten zijn in plaats van medewerking te verlenen aan sloop. De commissie Welstand en Monumenten formuleerde het in 2009 aldus: "gebouw en tuin zijn waardevol, de ensemblewaarde van gebouw en tuin is groot en mogelijk uniek". Kortom, laat het RSH aan de Esseboom blijven conform de oorspronkelijke doelstelling van de harpiste Rosa Spier.